

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1988/35

KARAR NO : 1988/36

ÖZET : Jandarma subayının askeri hizmete ilişkin olmayarak işlediği ileri sürülen hakaret suçuna ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

TCK. 266. mdr.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Saadettin Sarı

O L A Y : Sanığın 30.9.1986 tarihinde, 10. Jandarma sınır bölük komutanlığına bağlı kapı karakolunda görevli asteğmen olduğu, orman muhafaza memuru olan müştekilerin askeriyeden aldıkları izinle, hudut boyundaki ormanları kontrol ettikleri sırada, jandarma erlerince görülüp karakola davet edildikleri ve karakol komutanı olan sanığın müştekilere hakaret ettiği ileri sürülmüştür.

Bu nedenle Yayladağı İlçe İdare Kurulu 8.1.1987 gün, 1 sayı ile sanığın TCK'nun 266/1. madde ile lüzumu muhakemesine karar vermiştir.

Hatay İl İdare Kurulu, 5.2.1987 gününde, 14 sayı ile, sanığın Memurin Muhakematı kanununa tabi olmadığı ve C. Savcılığınca umumî hükümlere göre işlem yapılması gerektiğini belirterek ilçe idare kurulu kararının bozulmasına ve dosyanın C. Savcılığına tevdiine karar vermiştir.

Yayladağı C. Savcılığı, 27.4.1987 gün, 75/15 sayılı iddianame ile sanığın TCK'nun 266/1. maddesi ile tecziyesi istemiyle hakkında kamu davası açmıştır.

Yayladağı Asliye Ceza Mahkemesi, 11.6.1987 gününde, 1987/18-30 sayı ile; sanık hakkında davanın görülebilmesi için lüzumu muhakeme kararına gerek olduğunu belirterek davanın durdurulmasına karar vermiştir.

Böylece, Yayladağı Asliye Ceza Mahkemesi ile Hatay İl İdare Kurulu kararları arasındaki görev uyumsuzluğunun çözümü için dosya Yargıtaya gönderilmiş ve Yargıtay Ceza Genel Kurulu 21.12.1987 gününde, 1987/510-670 sayı ile, (TC Anayasasının 145., 353. sayılı Yasa'nın 9. maddeleri gereğince "kanunlarda aksi yazılı olmadıkça, asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla askeri mahkemeler görevlidir".

Asker kişi olan sanığın askeri mahalde ve askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işlediği bu suç hakkında, yukarıda açıklanan yasa hükümleri

.../...

AN

gözönünde tutularak,gerekli kararın verilmesinin sağlanması için,yayladağı as-
liye ceza mahkemesi görevsizlik kararının kaldırılmasına) karar vermiştir.

Yayladağı Asliye Ceza Mahkemesi, 28.1.1988 gününde,1988/4-7 sayı ile;
Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararında zikredilen gerekçe ile davanın askeri yargı
yerinde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Gaziantep 5.Zırhlı Tugay Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 1.6.1988 günün-
de,1988/894 esas sayı ile; sanığa atılı hakaret suçunun askerlik hizmet ve gö-
revleri ile ilgili olmayıp,jandarmanın mülki görevi sırasında işlenmesi nedeniy-
le davada adli yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak, 2247 sayılı Kanu-
nun 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık
Mahkemesine başvurulmasına karar vermiş ve dosya adı geçen mahkeme kıdemli hakim-
liğinin 2.6.1988 gün,1988/894 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönde-
rilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan
Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Muammer Turan'ın Başkanlığında,Mebrure Gözdemir,
Adnan Hamzaoğulları,Uğur Tönük,Ersin Eserol,Duran Dinçer ve Dr.Önder Ayhan'ın
katılmaları ile yaptığı 11.7.1988 günlü toplantıda,geçici raportör Hakim İsmet
Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsav-
cısı yerine katılan Yardımcı İsmail Malkoç ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine
katılan Yardımcı Ertan Urunga'nın davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu yo-
lundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay,jandarmanın sınır bölüğünde görevli asteğmen olan sanığın,sınır or-
man bölgesinde kontrol görevi yapan müşteki orman muhafaza memurlarını karakola
davet ederek,kendilerine hakaret ettiği iddiasından ibarettir.

Sanık jandarmanın teşkilatı mensubu olduğundan,görevli yargı yerinin belir-
lenmesi için 2803 sayılı jandarmanın teşkilat,görev ve yetkileri kanunu ile
17.12.1983 tarih 18254 sayılı resmi gazetede yayınlanan jandarmanın teşkilat görev
ve yetkileri yönetmeliğinin incelenmesi gerekir.

Adı geçen kanunun 4.maddesine göre,jandarmanın eğitim ve öğretim bakımın-
dan Genel Kurmay Başkanlığına,emniyet ve asayiş işleri ile diğer görev ve hiz-
mezlerin ifası yönünden İçişleri Bakanlığına bağlı olup,jandarmanın genel komutanı
direkt olarak bakana karşı sorumludur.

Kanunun 7.maddesinde,jandarmanın mülki,askeri,adli ve diğer görevleri
sayılmıştır.Aynı kanunun 18.maddesi uyarınca jandarmanın genel komutanlığı,İçişleri
Bakanlığı emrinde olup,İçişleri Bakanlığı bütçesine dahil bulunmaktadır.A sli

görevi emniyet ve asayiş, kamu düzenini koruyup kollamak ve adli görevleri yerine getirmektir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ayrılmaz bir parçası olarak jandarma eğitim ve öğrenim bakımından Genel Kurmay Başkanlığına bağlı, askeri kanun ve nizamlara tabi, savaş, seferberlik ve sıkıyönetim ilan hallerinde sadece bir bölümü ile kuvvet komutanlıkları emrine girebilen, istisnai ve tâli derecede askeri hizmet yüklenebilen askeri birlik durumundadır.

Jandarma Teşkilat, görev ve yetkileri yönetmeliğinin 159. maddesinde "Jandarma Teşkilatı, sorumluluğuna verilmiş devlet sınırlarının korunması, güvenliğinin sağlanması ve her türlü kaçakçılığın önlenmesi, takibi ve soruşturulması ile görevlidir" denildikten sonra 162. maddede de, jandarma sınır birliklerinin teşkilat ve kuruluşunun İçişleri Bakanlığınca düzenleneceği dahi belirtilmiştir.

6815 sayılı sınır, kıyı ve karasularımızın muhafaza ve emniyeti ve kaçakçılığın men ve takibi işlerinin dahiliye vekaletine devri hakkındaki kanunun 1. maddesinde, sınır, kıyı ve karasularımızın korunması ve güvenliği ile gümrük bölgesinde kaçakçılığın önlenmesi, kovuşturulması ve soruşturulması görevinin İçişleri Bakanlığına devredildiği, bu görevin bakanlıkça jandarma genel komutanlığı vasıtası ile yapılacağı belirtildikten sonra 2. maddesinde sınırları koruma görevleri ile yükümlü olan seyyar jandarma birliklerinin doğrudan jandarma genel komutanlığına bağlı olduğu ve barışta yalnızca sınır koruma ve kaçakçılığı önleme görevinde çalıştırılacakları öngörülmüş bulunmaktadır. X

Yukarıda belirtilen madde hükümleri gözönüne alındığında sanığa atılı görevde hakaret suçunun, jandarmanın mülki görevinin ifası sırasında işlenmesi nedeniyle davanın görülmesi askeri yargı yerinin görevi dışında kalmakta ve adli yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Bu nedenlerle, davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Gaziantep 5. Zirhli Tugay Askeri Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Yayladağı Asliye Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

↑

S O N U C : Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Gaziantep 5. Zırhlı Tuğay Askeri Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Yayladağı Asliye Ceza Mahkemesinin 28.1.1988 günlü, 1988/4-7 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 11.7.1988 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

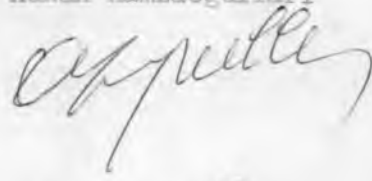
Başkan
Muammer TIRAK

Üye
Nebrure Gözdemir

Üye
Adnan Hamzaoğulları

Üye
Uğur Tönük

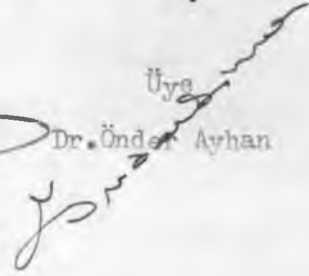
Üye
Ersin Eserol

Üye
Duygu Kınçer

Üye
Dr. Önder Ayhan

g/T. Bu kararın yayımı uygundur.

Başkan

